

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Janusz Niczyporuk

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. I NO 148/20, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 września 2022 r.:

1. odrzuca skargę;

2. umarza postępowanie w przedmiocie wniosku M.J. o zwolnienie od kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

M. J. (dalej: „Skarżący”) pismem datowanym na 21 marca 2021 r. wniósł do Izby Cywilnej Sądu Najwyższego skargę na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Najwyższym pod sygn. I NO 148/20. Skarżący domagał się stwierdzenia, że w sprawie tej doszło do nieuzasadnionej zwłoki oraz przyznania od Skarbu Państwa kwoty nie mniej niż 2 000 złotych tytułem odszkodowania. Jednocześnie Skarżący złożył wniosek o zwolnienie go z obowiązku uiszczenia kosztów postępowania skargowego, powołując się na trudną sytuację finansową.

Zarządzeniem z 16 marca 2022 r. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Cywilnej przekazał sprawę ze skargi M. J. na przewlekłość postępowania do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, jako właściwej do rozpoznawania tej kategorii spraw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 75, zwanej dalej: „ustawą o skardze na przewlekłość”) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia albo dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Stosownie zaś do treści art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość, wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w toku postępowania, którego ta skarga dotyczy. W związku z tym prawomocne zakończenie postępowania czyni ją niedopuszczalną z mocy prawa.

Ustawa dopuszcza wprowadzić rozpoznanie skargi na przewlekłość postępowania, które zostało prawomocnie zakończone, jednakże pod warunkiem, że skarżący wniósł ją na etapie, gdy postępowanie, którego skarga dotyczyła, nadal było w toku.

Sytuacja taka nie zachodzi jednak w niniejszej sprawie. Postępowanie toczące się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NO 148/20 zostało bowiem prawomocnie zakończone z chwilą wydania przez Sąd Najwyższy postanowienia z 3 marca 2021 r., a zatem jeszcze przed złożeniem skargi przez Skarżącego.

Wniesienie skargi poza tokiem postępowania, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, skutkuje koniecznością jej odrzucenia.

Z powyższych względów, na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy skargę odrzucił.

Konsekwencją odrzucenia skargi wobec jej niedopuszczalności jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku Skarżącego o zwolnienie go od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania skargowego. Postępowanie w tym zakresie należało zatem umorzyć na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 w związku z art. 398²¹ w związku z art. 391 § 1 i w związku z art. 355 k.p.c.

[as]